

Suvestinė redakcija nuo 2018-10-18

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [129-6601](#), i. k. 110203NISAK0001-302

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO IR EKSPORTO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2010 m. spalio 28 d. Nr. 1-302
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2005, Nr. [142-5104](#)) 5 straipsnio 2 dalies 5 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#); 2004, Nr. [107-3964](#); 2009, Nr. [38-1437](#)) 5 straipsnio 6 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 5 d. nutarimo Nr. 1390 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos energetikos įstatymą“ (Žin., 2002, Nr. [89-3782](#); 2009, Nr. [117-5012](#)) 1.2 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 1474 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [104-3713](#); Nr. 2009, Nr. 49-1958; 2010, Nr. 82-4329) 2.3 punktu,

t v i r t i n u Elektros energijos importo ir eksporto tvarkos aprašą (pridedama).

ENERGETIKOS MINISTRAS

ARVYDAS SEKMOKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos energetikos
ministro 2010 m. spalio 28 d.
įsakymu Nr. 1-302

ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO IR EKSPORTO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektros energijos importo ir eksporto tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato elektros energijos importo į Lietuvos Respubliką ir eksporto iš Lietuvos Respublikos veiklos sąlygas ir apimtis.

2. Elektros energijos importas Apraše suprantamas kaip valstybėse, kurios nėra valstybės narės, esančių elektros energijos gamybos šaltinių, pagamintos elektros energijos tiekimas į Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemą, skirtas elektros energijai vartoti Lietuvos Respublikoje ir (ar) kitoje valstybėje narėje. Elektros energijos importas per Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities tarpvietines jungiamąsias linijas gali būti vykdomas tik ta apimtimi, kuri Kaliningrado (Karaliaučiaus) srityje gali būti pagaminta ir nesuvaržyta.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-278](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-17, i. k. 2018-16280

3. Elektros energijos eksportas Apraše suprantamas kaip elektros energijos rinkos dalyvių disponuojamos elektros energijos tiekimas iš Lietuvos Respublikos ir (ar) kitos valstybės narės elektros energetikos sistemos ir skirtas vartoti valstybėse, kurios nėra valstybės narės.

4. Perdavimo sistemos operatorius importuoja ir (ar) eksportuoja tik balansavimo ir reguliavimo elektros energiją nacionalinei balansavimo funkcijai atlikti.

5. Aprašas yra privalomas perdavimo sistemos operatoriui, rinkos operatoriui ir valstybės narės elektros energijos tiekėjams (toliau – tiekėjai), turintiems leidimą importuoti ir (ar) eksportuoti elektros energiją.

6. Šiuo Aprašu siekiama:

6.1. sukurti sąžiningas ir nediskriminuojančias elektros energijos importo į Lietuvos Respubliką ir eksporto iš Lietuvos Respublikos sąlygas;

6.2. užtikrinti sąžiningą konkurenciją Lietuvos elektros energijos rinkoje ir sukurti prielaidas Europos Sąjungos tikslais ir vertybėmis bei tarptautine praktika pagrįstam elektros energijos rinkos vystymuisi ir reguliavimui;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-278](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-17, i. k. 2018-16280

6.3. užtikrinti ilgalaikį elektros energijos gamybos ir vartojimo Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje balansą bei elektros energijos vartotojų teisėtai lūkesčiais pagrįstus elektros energijos poreikius;

6.4. užtikrinti efektyvų Lietuvos Respublikos elektros tinklų ir tarpvietinių jungiamųjų linijų pralaidumų panaudojimą, pagrįstą elektros energetikos sistemos saugumo, patikimumo principais ir nediskriminavimo principais;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-278](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-17, i. k. 2018-16280

6.5. sukurti teisinę prielaidą elektros energijos importo ir eksporto veiklai, kad atitiktų Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus;

6.6. sukurti teisinę prielaidą valstybių, kurios nėra valstybės narės, įtakai reguliuoti Lietuvos Respublikos elektros energetikos sektoriuje, kurios atitiktų Lietuvos Respublikos ir

Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus;

6.7. užtikrinti, kad į Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemą nepatektų elektros energija iš trečiųjų šalių branduolinių elektrinių, kurios pagal Lietuvos Respublikos būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymą pripažįstamos nesaugiomis, keliančiomis grėsmę nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai, išskyrus elektros energiją, būtiną Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos patikimumui užtikrinti.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1-278](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-17, i. k. 2018-16280

7. Verstis elektros energijos importo veikla turi teisę tiekėjai, Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse (toliau – Leidimų išdavimo taisyklės) nustatyta tvarka gavę leidimą importuoti elektros energiją iš valstybių, kurios nėra valstybės narės.

8. Verstis elektros energijos eksporto veikla turi teisę tiekėjai, Leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka gavę leidimą eksportuoti elektros energiją į valstybes, kurios nėra valstybės narės.

9. Tiekėjams, prekiaujantiems valstybėje narėje gaminama elektros energija, elektros energijos importo ir (ar) eksporto leidimai nereikalaujami, kai šia elektros energija prekiaujama valstybėse narėse.

10. Perdavimo sistemos operatoriaus vykdomai nacionalinei balansavimo funkcijai atlikti (importuoti ir (ar) eksportuoti balansavimo ir reguliavimo elektros energiją) leidimai nereikalaujami.

11. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#); 2004, Nr. [107-3964](#)), Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#)), Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme (Žin., 2009, Nr. [153-6901](#)), Prekybos elektros energija taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1-244 (Žin., 2009, Nr. [149-6677](#)).

II. ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO IR EKSPORTO SĄLYGOS

12. Elektros energijos importo ir (ar) eksporto veiklą vykdančios tiekėjai importuotą ir (ar) eksportuotą elektros energiją parduoda ir (ar) perka tik Lietuvos Respublikos elektros biržoje.

13. Tiekėjai importuoti ir (ar) eksportuoti elektros energiją gali tik pagal sutartis su valstybių, kurios nėra valstybės narės, įmonėmis. Elektros energijos importas vykdomas per tarpsteminį jungiamųjų linijų skerspjūvius su trečiosiomis šalimis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-278](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-17, i. k. 2018-16280

13¹. Vadovaujantis Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo 4 straipsniu, pagal kurį į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką negali patekti elektros energija iš trečiųjų šalių, kuriose veikia nesaugios branduolinės elektrinės, ir atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimas pripažino Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, statomą branduolinę elektrinę (toliau – Astravo branduolinė elektrinė) nesaugia branduoline elektrine, kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai, nustatyti, kad nuo elektros energijos branduolinėje elektrinėje gamybos technologinių bandymų metu pradžios į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką negali patekti elektros energija per Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos tarpsteminės jungiamąsias linijas, išskyrus elektros energiją, būtiną Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos patikimumui užtikrinti. Ne vėliau nei nuo gamybos technologinių bandymų metu Astravo branduolinėje elektrinėje pradžios perdavimo sistemos operatorius, laikydamasis bendrų Europos elektros

rinkos veikimo sutartyse numatytų procedūrų ir terminų, inicijuoja ir užtikrina atitinkamus bendros Europos elektros rinkos prekybos zonų konfigūracijos pakeitimus.

Papildyta punktu:

Nr. [1-278](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-17, i. k. 2018-16280

14. Tiekėjai, importuojantys ir (ar) eksportuojantys elektros energiją, privalo sudaryti sutartis dėl pasinaudojimo elektros energijos perdavimo tinklu paslaugos teikimo su perdavimo sistemos operatoriumi.

15. Elektros energijos importo veiklą vykdančios tiekėjai su valstybėmis, kurios nėra valstybės narės, privalo perdavimo sistemos operatoriumi nurodyti valstybę, iš kurios elektros energija importuojama arba į kurią eksportuojama, vadovaujantis balansavimo elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje numatyta tvarka ir apimtimi.

16. Elektros energijos importo ir eksporto prekybos apimtys yra nustatomos vadovaujantis Prekybos elektros energija taisyklėse ir balansavimo elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje su perdavimo sistemos operatoriumi nustatyta tvarka ir apimtimi pagal perdavimo sistemos operatoriaus patvirtintus importo ir eksporto valandinius grafikus.

17. Elektros energijos importo ir (ar) eksporto veiklą vykdančios tiekėjai privalo deklaruoti perkamos ir (ar) parduodamos elektros energijos kiekius pagal Lietuvos Respublikos muitinės departamento nustatytus reikalavimus.

18. Importuojama ir eksportuojama elektros energija prekiaujama teisės aktuose nustatyta tvarka ir vadovaujantis sutartimis su Lietuvos elektros energijos rinkos operatoriumi ir perdavimo sistemos operatoriumi. Sudarant sutartis su perdavimo sistemos operatoriumi, įsipareigojimai, susiję su apmokėjimu už pasinaudojimo perdavimo tinklu paslaugą importuojant ir (ar) eksportuojant elektros energiją, taikomi vadovaujantis pasinaudojimo perdavimo tinklu paslaugos sutartimi bei remiantis lygiavertėmis sąlygomis ar abipusiškumo principu.

19. Elektros energijos importo ir (ar) eksporto veiklą vykdančios tiekėjai Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai pateikia veiklos ataskaitą Leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir apimtimi.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Perdavimo sistemos operatoriaus prekybos balansavimo ir reguliavimo elektros energija priežiūrą atlieka Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija).

21. Rinkos operatorius ir perdavimo sistemos operatorius pagal kompetenciją informuoja Komisiją ir Energetikos ministeriją apie tiekėjų, vykdančių elektros energijos importo ir (ar) eksporto veiklą, nustatytų veiklos sąlygų pažeidimus.

22. Už deklaracijoje ir ataskaitoje pateiktos informacijos ir duomenų teisingumą tiekėjai atsako įstatymų nustatyta tvarka.

23. Asmenys, pažeidę Aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-278](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-17, i. k. 2018-16280

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. 1-302 „Dėl Elektros energijos importo ir eksporto tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo